

Energiemanagementprogramma

3 december 2024

Het vermenigvuldigen van deze documentatie en/of het verstrekken van gegevens aan derden in welke vorm dan ook is te allen tijde verboden, tenzij hiervoor schriftelijk toestemming is verkregen van de directie of directievertegenwoordiger van Pellikaan Bouwbedrijf.

Dit energiemangementprogramma is vastgesteld en ondertekend door:

Tilburg, 3 december 2024

Pellikaan Bouwbedrijf bv
Richard van Emmerik
Algemeen directeur

Energiemanagementprogramma

Pellikaan Bouwbedrijf bv heeft een energiemangementprogramma opgesteld volgens de ISO 50001.

1. Inzicht: Identificatie en beoordeling van energie-aspecten

De energiegegevens worden zover mogelijk halfjaarlijks in de CO₂-footprintcalculator ingevuld. Hierin wordt een overzicht vervaardigd van waaruit men kan zien hoe de CO₂-uitstoot zich ontwikkelt en in hoeverre de doelstellingen worden behaald.

De energieverbruikers binnen Pellikaan Bouwbedrijf bv zijn, zowel kwantitatief als kwalitatief, gedefinieerd in de CO₂-footprint.

2. Verbeterproces: Doelstellingen en programma's met betrekking tot energiereductie

Het doel dat Pellikaan Bouwbedrijf bv zich op 8 augustus 2022* heeft gesteld is om de CO₂-uitstoot in scope 1 in 2025 met 24% te verminderen, ten opzichte van referentiejaar 2021, los van de omzet en aantal fte. Voor scope 2** was de doelstelling om de emissie met 19% te verminderen. De reeds genomen en geplande reductiemaatregelen zijn omschreven in dit energiemangementprogramma.

* Doelstelling van 30 juni 2022 is door de onjuist gehanteerde rekenmethode, als bleek tijdens de initiële audit niet meegenomen

** Inclusief scope 3

In 2023 had Pellikaan Bouwbedrijf bv gepland een overstap te maken naar het nieuwbouwkantoor. Door het niet kunnen realiseren van een elektra-aansluiting is dit met onbepaalde tijd, echter te realiseren na het doeljaar 2025, uitgesteld. Aangezien het huurcontract voor het vorige kantoor afliep is de overstap gemaakt naar een leegstaand kantoor. Voor het nieuwe kantoor, dat ook wordt gehuurd, zijn geen exacte gebruiksgegevens bekend waardoor de CO₂-emissie is/wordt teruggerekend vanuit de jaarlijks te ontvangen servicekosten elektra en verwarming (stadsverwarming).

Tevens mist het zicht op de invloed op de CO₂-emissie ten aanzien van de stadsverwarming aangezien deze op basis van toedeling (m³ wordt berekend) en niet op basis van individueel verbruik is vastgesteld. De keuze voor het 'soort elektra' ligt bij de verhuurder, welke heeft gekozen voor Europese groene stroom welke helaas als grijze stroom moet worden gerekend. Voor de elektra is er wel meting separaat voor het kantoor van Pellikaan maar hierover wordt slechts 1 keer per jaar gerapporteerd, te weten in de afrekening servicekosten.

De omzet fluctueert over de jaren gezien het wisselend aantal projecten in uitvoering en de projectgrootte. Jaarlijks wordt in, of voorafgaand aan, de directiebeoordeling geëvalueerd of de doelstellingen en het basisjaar nog reëel zijn. Indien noodzakelijk, bijvoorbeeld als gevolg van verandering van de grootte van het personeelsbestand, de omzet of grote verandering van de CO₂-emissie, kunnen de doelstellingen worden bijgesteld.

Op 28 juni 2023 heeft een dergelijke bijstelling plaatsgevonden. Achtergrond was het niet realiseren van het nieuwbouwkantoor binnen de termijn behorende bij van de doelstelling voor de CO₂-emissie voor 2025. Overigens zijn de doelstellingen voor zowel de projecten als het wagenpark aangescherpt, echter niet voldoende om het verschil goed te maken. De doelstelling voor 2025 is aangepast naar een verlaging van de CO₂-emissie van 3,3% ten opzichte van het, door Covid-19-maatregelen niet reële, basisjaar 2021. De te doel gestelde vermindering van de CO₂-emissie voor 2025 betekent overigens een reductie van 22,8% ten opzichte

van 2022! Uit de cijfers van 2023 blijkt dat op meerdere onderdelen de CO₂-emissie meer gedaald is dan opgenomen in de bijgestelde doelstelling van 28 juni 2023. Aangezien de cijfers van zowel kantoor als wagenpark over 2023 pas in juni 2024 bekend zijn geworden, zijn na bekend worden van de cijfers van de eerste helft van 2024 de doelstellingen op 29 november 2024 opnieuw bezien en bijgesteld. De verlaging van de CO₂-emissie in 2025 is bijgesteld van 3,3% naar 44% ten opzichte van basisjaar 2021!

Om de ten doel gestelde reductie te kunnen behalen zijn per soort verbruik doelstellingen gesteld, en acties gekoppeld, waarbij een verantwoordelijke (persoon of functie) is benoemd en ieder halve jaar wordt gemeten, mits mogelijk. De gegevens worden door de aangestelde coördinator ingevuld in de CO₂-footprint. De directie is verantwoordelijk voor het behalen van de doelstellingen, de coördinator is verantwoordelijk voor de controle en monitoring van de uitvoering van het energie-managementprogramma. Op basis van de evaluatie op 29 november 2024 zijn de CO₂-emissiedoelstellingen door de algemeen directeur en externe KAM-adviseur zijn acties vervallen, aangepast en toegevoegd.

3. Monitoring

Alle energieverbruikers uit de verschillende scopes worden geregistreerd. Middels tankpassen worden kilometers, elektraverbruik en brandstofverbruik geregistreerd. Middels de projectadministratie worden stroom en of brandstofverbruik per project geregistreerd.

Over het elektriciteits- en stadsverwarmingsverbruik van het nieuwe kantoor zijn geen exacte gegevens voorradig waardoor een CO₂-emissie is berekend op basis van de afrekening servicekosten. Deze wijze van berekening zullen komende jaren op dezelfde wijze worden uitgevoerd.

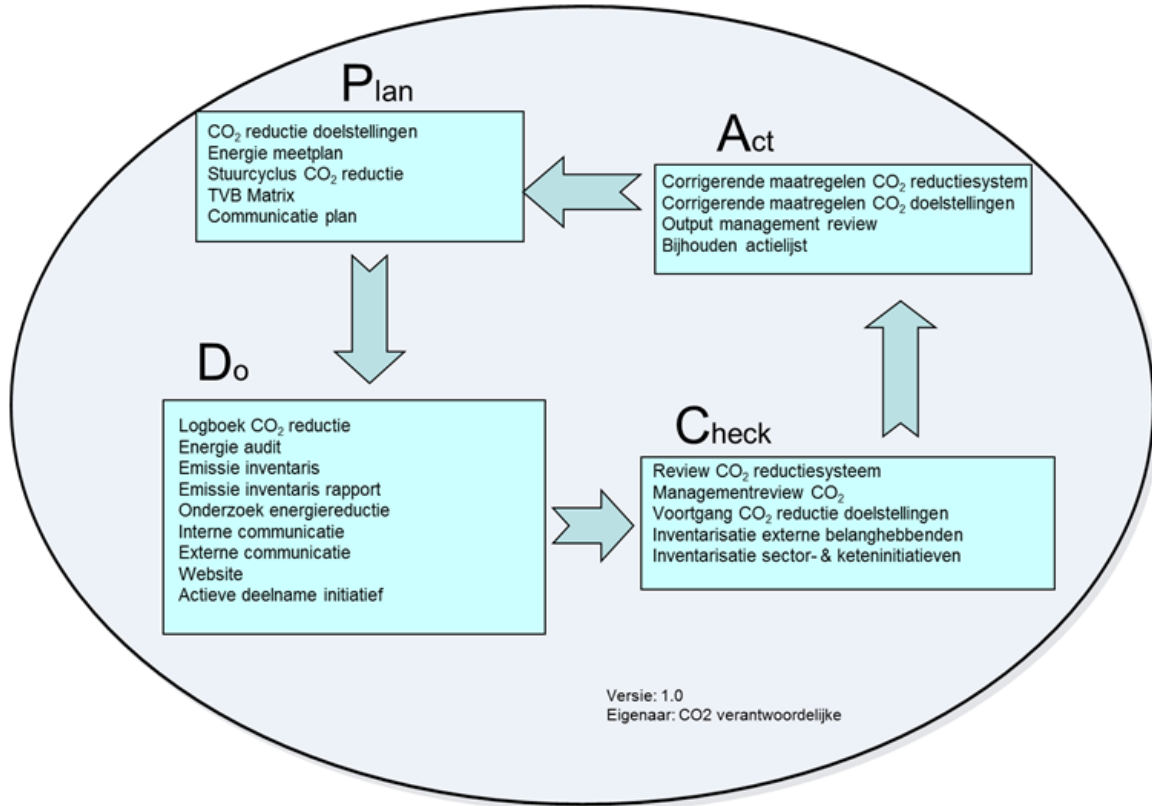
4. Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen

Wanneer er afwijkingen in het energieverbruik, plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd, worden deze verklaard in deze paragraaf. De (voorgenomen) maatregelen zijn voor de organisatie haalbaar en dragen bij aan het behalen van de CO₂-reductiedoelstelling.

Doordat het nieuwbouw kantoor niet is doorgedaan, en met de keuze voor het voorlopig tijdelijke kantoor, was de grootste basis voor de oorspronkelijke verlaging van de CO₂-emissie weggeslagen. Met de andere onderdelen als projecten, wagenpark Pellikaan en Business travel leek na 2022 dit gat niet te dichten. Op basis van de CO₂-emissiecijfers van 2023 en de 1^e helft van 2024 ziet de situatie er heel anders uit. Alle eerder benoemde doelstellingen lijken realiseerbaar.

De maatregelen worden gemonitord tijdens de jaarlijkse energieaudit conform ISO 50001 en de zelfevaluatie vanuit de CO₂-prestatieladder.

5. Stuurcyclus

TVB Matrix

Functies	Taken												Verantwoordelijkheden				Bevoegdheden								
	Bijhouden website	Interne nieuwsbrief	Nieuwsberichten aanleveren	Externe communicatie	Verzamelen gegevens emissie inventaris	Opstellen CO ₂ -footprint	Opstellen emissie-inventaris-rapport	Uitvoeren review CO ₂ -reductiesysteem	Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	Uitvoeren (laten) energie-audit	Up-to-date houden	Voldoen aan eisen CO ₂ -prestatieladder	Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	Voldoen aan ISO 14064-1 (zie 3.B.2_1)	Deelname aan sectorinitiatieven	Uitvoeren (laten) onderzoek naar energiereductie	Implementatie energiemangementprogramma	Voldoende commitment management	Bijhouden website	Versturen van nieuwsberichten	Rapporteren aan management	Goedkeuren van interne communicatie	Goedkeuren van externe communicatie	Accorderen van doelstellingen
Directie (vertegenwoordiger) (REM)		(X)						X	X			X	X		X		X	X			X	X	X	X	X
Externe KAM-adviseur (TWA)	(X)	X	X	(X)	X	X	X	(X)	(X)	X	X	(X)	(X)	X		X	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)		
Communicatiemedewerker (secr.)	X	(X)		X															X	X		(X)	(X)		

X Verantwoordelijke
(X) Ondersteunend

Maatregelen ter vermindering CO₂-emissies

Scope 1

	Actie	Verantwoordelijke	Bijzonderheden en/of verwachte besparing	2021		2022		2023		2024		2025	
				uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed
Projecten; gebruik diesel	Tijdig aanvragen van bouwstroom om niet afhankelijk te zijn van bijvoorbeeld een generator om bouwstroom te produceren	Projectleider	Aansluiting van bouwstroom blijkt nogal eens problematisch. Eigen aandeel blijft het tijdig aanvragen en er bovenop zitten. Uit het verleden is soms stroom van de opdrachtgever een mogelijkheid om gebruik van een aggregaat te voorkomen. Doel is altijd vanaf het begin af aan op bouwstroom. Het is niet in te schatten of gebruik van een aggregaat nodig is, op hoeveel projecten en hoeveel diesel er nodig is.			Leidschenveen (aggregaat)		Geen aggregaten voor bouwstroom		Tilburg Leijpark (tijdig aangevraagd, te laat aangesloten; aggregaat, diesel vermoedelijk betaald door opdrachtgever) Eersel (nog aan te vragen) Roelofarendsveen (aangevraagd) Spijkenisse (nog aan te vragen)			
	Eventuele verwarming van de ruimten van het project op de bouwstroom uitvoeren i.p.v. met een aggregaat	Projectleider	In Kerkrade een combinatie van elektra (sporthal) en diesel (horeca en zwembad). Aandacht voor gevraagd bij projectleiders en uitvoerders op 04-apr-2023.			Heeft niet meer gespeeld		Heeft niet meer gespeeld		Heeft niet meer gespeeld			

	Actie	Verantwoordelijke	Bijzonderheden en/of verwachte besparing	2021		2022		2023		2024		2025		
				uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	
Auto's op basis van fossiele brandstoffen	Auto's bij nieuwe aanschaf vervangen op basis van geformuleerd Reglement door zuiniger model/elektrisch	Directie	De hoeveelheid brandstof voor het wagenpark kent een grote jaarlijkse fluctuatie. 2021 was laag, vermoedelijk door Coronamaatregelen. 2022 was hoog, vermoedelijk door einde Corona-maatregelen. 2023 was weer laag, mogelijk onder meer door meer kilometers in privé-auto's en deels ingeleende medewerkers op projecten i.p.v. eigen medewerkers. Tevens wordt, vooruitlopend op een aangepast autobeleid, steeds meer aangestuurd op hybride en elektrisch rijden.											
	Indien relevant, aanpassen Reglement aan ontwikkelingen m.b.t. mobiliteit en 'autotechniek'	Directie												
	Vervoerskilometers beperken door stimuleren carpoolen	Directie	Praktisch (agendatechnisch) komt dit niet van de grond. Blijven bewaken en bij ieder project opnieuw op toezien.		Kerkrade	Kerkrade	Kerkrade	Zoetermeer	Zoetermeer	Zoetermeer			Roelofarendsveen	
	Vervoerskilometers beperken door stimuleren overnachting bij 'project op afstand'	Directie	Speelde in 2021 en 2022 in Kerkrade. Speelt in 2023 m.b.t. teambuilding in Zoetermeer; 1 overnachting per week met helft van het team. Speelt in 2025 bij Roelofarendsveen.		Kerkrade	Kerkrade	Kerkrade	Zoetermeer	Zoetermeer	Zoetermeer			Roelofarendsveen	
Verhogen bewustwording medewerkers m.b.t. energieverbruik op kantoor en met de auto	Nieuwsbrief CO ₂ -prestatieladder in het kader van bewustwording (met o.m. het nieuwe rijden en energiebesparing op kantoor)	Externe KAM-adviseur	Deze mogelijke besparing loopt parallel met de mogelijke besparing door aanpassing van het wagenpark en niet separaat te bepalen of in te schatten.				17-jun-2022		27-jul-2024	30-jun-2024	05-jul-2024			
	Overwegen van het vrijwillig laten volgen van trainingen m.b.t. het nieuwe rijden	Directie	Eerst nieuw autobeleid afwachten en hierop laten inhaken.										Verbruik van hoeveelheid benzine geeft geen aanleiding hierop te focussen	
Verhogen bewustwording medewerkers	CO ₂ -prestatieladder inhoudelijk toelichten op bv-dag.	Directie	Op de eerste bv-dag van 08-jul-2022 is de CO ₂ -prestatieladder besproken; sindsdien niet meer. Gezien de goede score en kennis van 'wat te doen' is de nieuwsbrief afdoende				08-jul-2022						22-sep-2023 Geen onderwerp geweest op bv-dagen van 22-sep-2023 en 20-sep-2024	

Scope 2

			2021		2022		2023		2024		2025	
Actie	Verantwoordelijke	Bijzonderheden en/of verwachte besparing	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed
Kantoor; verbruik elektra	Oude huurkantoor (Dr. Hub van Doorneweg 95) Bewustmaking medewerkers van hun invloed op verbruik.	Directie	Niet vast te stellen.					17-jun-2022				
	Nieuwe huurkantoor (Prof. Cobbenhagenlaan 35) Inkoop groene stroom	Directie	Op 04-apr-2023 bij AJO opgevraagd of in het nieuwe huurpand Hollandse groene stroom wordt gebruikt... nee, Vattenfall Europese wind dus grijs!						Navraag gedaan op 04-apr-2023			
	Nieuwe huurkantoor (Prof. Cobbenhagenlaan 35) Bewustmaking medewerkers van hun invloed op verbruik elektra	Directie	Stadsverwarming wordt verdeeld over de huurders van meerdere panden waardoor geen inzicht is op besparingen. Elektra is wel specifiek voor Pellikaan; na bekend worden huidig stroomverbruik hierover communiceren en stimuleren. Pas per mei 2024 pas 'berekening' te maken op basis van afrekening servicekosten. Communicatie via nieuwsbrief.						Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers	Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers	Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers	Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers
	Nieuwe huurkantoor (Prof. Cobbenhagenlaan 35) Energiebesparende maatregelen	Directie	Deel van tl-verlichting is vervangen door LED-verlichting. Volledig vervangen van bestaande tl-verlichting nog niet onderzocht.						Lampen onderzoeken	Lampen onderzoeken	Lampen onderzoeken	Lampen onderzoeken
		Onderzoeken of de verlichting van open werkplekken gecompartmenteerd kan worden waardoor minder onnodig verlichting brandt. Deze besparing is al meegenomen in eerder ten doel gestelde besparing. Compartimentering uitgevoerd.						Compartimentering onderzoeken	Compartimentering uitgevoerd			
		Stimuleren bij lage bezetting vergaderruimten te betrekken i.p.v. open werkplekken. Deze besparing is al meegenomen in eerder ten doel gestelde besparing. Geen realistische optie.						Stimuleren gebruik vergaderruimten				
Projecten; inkoop elektra	Onderzoeken wie de stroom dient te betalen en waar dit afgenomen gaat worden (opdrachtgever of nutsbedrijf)	Projectleider	Alleen de projecten in Zoetermeer en Cruquius hebben stroom van, en betaald door, de opdrachtgever.						Zoetermeer	Zoetermeer Cruquius	Zoetermeer Cruquius	Zoetermeer Cruquius
	Grijze stoom tegen betaling geleverd door opdrachtgever omzetten naar Hollandse groene stroom	Projectleider	Indien de opdracht grijze stroom tegen betaling aanbiedt onderzoeken of eigen bouwstroom met Hollandse groene stroom mogelijk is: Indien van toepassing... besparing zo'n 35 ton CO₂ per project.						Heeft niet gespeeld	Heeft niet gespeeld	Heeft niet gespeeld	Heeft niet gespeeld

				2021		2022		2023		2024		2025	
Actie	Verantwoordelijke	Bijzonderheden en/of verwachte besparing	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	
Inkoop groene stroom indien leverbaar bij een energieleverancier op het projectadres	Projectleider	Zit nu 'in het systeem'. Sinds bekend is 'hoe het werkt' alleen nog Hollandse groene stroom afgesloten of projecten waar de opdrachtgever de stroom betaalt. Uitzondering is Leidschenveen waar de stoom destijds niet is overgezet naar Hollandse groene stroom. Ook bij komende projecten regelen.			Montfort Krimpen aan den IJssel	Montfoort Krimpen aan den IJssel Leidschenveen	Montfoort Krimpen aan den IJssel Leidschenveen	Montfoort Krimpen aan den IJssel Leidschenveen	Krimpen aan den IJssel Son en Breugel Tilburg	Son en Breugel Tilburg Roelof-arendsveen (nog geen elektra-aansluiting)	Roelof-arendsveen Eersel Spijkenisse Waddinxveen	Roelof-arendsveen Eersel Spijkenisse Waddinxveen	
Elektrische auto's	Overwegen van het vrijwillig laten volgen van trainingen m.b.t. het nieuwe rijden	Directie					Verbruik van hoeveelheid benzine geeft geen aanleiding hierop te focussen						
	Groei elektrische auto's	Directie								Groei EV gestart			
	Opvragen soort energie bij diverse leveranciers	Externe KAM-adviseur									Onderzoeken herkomst stoom Shell en BP		
Verhogen bewustwording medewerkers	Energie verbruikende apparaten/verlichting die niet worden/wordt gebruikt uitzetten	Medewerkers			17-jun-2022				27-jul-2023		05-jul-2024		
	Nieuwsbrieven CO ₂ -prestatieladder m.b.t. besparing elektra	Externe KAM-adviseur			17-jun-2022				27-jul-2023		05-jul-2024		
	CO ₂ -prestatieladder inhoudelijk toelichten op bv-dag	Directie			X	08-jul-2022	23-jun-2023	Geen onderwerp geweest op bv-dagen van 22-sep-2023 en 20-sep-2024					

Scope 3

				2021		2022		2023		2024		2025	
Actie		Verantwoordelijke	Bijzonderheden en/of verwachte besparing	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed	uitvoeren	gereed
Zakelijke kilometers met privéauto	Minder gebruik van privéauto door minder zakelijk rijden, mogelijk door carpoolen te promoten. In de praktijk is de inschatting dat hier geen winst valt te behalen, mede gezien de stijging in 2022 en 2023 ten opzichte van 2021	Directie	Niet vast te stellen.										